

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

ΣΤ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Θεατρολογίες...»

ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Θεατρολογίες...

Δημιουργός

Πέτρου Κωνσταντίνος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Στ' Δημοτικού

Χρονολογία

Μάιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Στ' Δημοτικού», τεύχος γ', ενότητα 15: *Κινηματογράφος - Θέατρο*, υποενότητα: *Μια σχολική παράσταση στο δάσος*.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Θεατρική Αγωγή

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Θεατρική Αγωγή

Σχολικές γιορτές

Χρονική διάρκεια

14 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα εκδηλώσεων

Εκτός σχολείου: θέατρο

Εικονικός χώρος: Wiki

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του σεναρίου θα πρέπει ο εκπαιδευτικός καθώς και οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και την εύρεση και αξιοποίηση πληροφοριών και γνώσεων που προσφέρονται μέσα από αυτό, καθώς και με τη χρήση επεξεργαστή κειμένου αλλά και προγράμματος δημιουργίας παρουσιάσεων. Ακόμα, θεωρείται απαραίτητη η μερική -έστω- εκμάθηση των εργαλείων που διαθέτει καθένα από τα «ειδικά» λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία βίντεο (Moviemaker), για την επεξεργασία και την παρουσίαση πληροφοριών σε περιβάλλον Wiki, προϋποθέτοντας επίσης και την ύπαρξη λογαριασμού από την πλευρά του εκπαιδευτικού σε περιβάλλον δημιουργίας Wiki.

Απαραίτητη, βέβαια, είναι και η υιοθέτηση από τους μαθητές ενός πλαισίου ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και συλλογικής προσπάθειας. Άλλωστε, για την αποτελεσματικότητα του σεναρίου προϋποτίθεται ομαδικότητα.

Όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή, προϋπόθεση για την εφαρμογή του σεναρίου αποτελεί η ύπαρξη εργαστηρίου πληροφορικής με προβολικό μηχάνημα, ώστε να είναι δυνατή ανά πάσα στιγμή η επίδειξη σημείων της διαδικασίας. Επίσης, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός που θα εφαρμόσει το σενάριο να είναι σε θέση να φέρει τους μαθητές σε επαφή με έναν «θεατράνθρωπο» ή/και με μια θεατρική παράσταση, αναλόγως των αναγκών και των επιλογών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο, αφού οι μαθητές μάθουν και γνωρίσουν βασικά θέματα σε ό, τι έχει να κάνει με το θέατρο και τους συντελεστές του, θα μελετήσουν από γλωσσικής άποψης τις διαστάσεις του, με στόχο τη δημιουργία σταυρόλεξων με σχετικές έννοιες, και θα νιώσουν και θα εκφράσουν αισθήματα γι' αυτό με όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους. Όλη αυτή την «παιδείυση» θα την αποτυπώσουν και θα την οργανώσουν σε ένα «θεατρικό» Wiki που θα δημιουργηθεί γι' αυτόν τον λόγο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το θέατρο από αρχαιοτάτων χρόνων αποτελεί τη λαϊκότερη μορφή διασκέδασης, δεδομένου ότι το θέατρο περικλείει αρκετά στοιχεία του ανθρώπου ως κοινωνικού όντος, και συναντάται σε πολλές ανθρώπινες δραστηριότητες. Η αμεσότητα και η ζωντανή αφήγηση που χαρακτηρίζουν την τέχνη του θεάτρου του προσδίδουν ταυτόχρονα και τον πολιτισμικό του ρόλο σε μια κοινωνία. Επειδή ο ρόλος αυτός είναι σημαντικός για την καλλιέργεια του ανθρώπου, εδώ και αρκετό καιρό η ιδέα της εισαγωγής της Θεατρικής Αγωγής στο πρόγραμμα σπουδών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης έγινε πεποίθηση και πραγματικότητα.

Το θέατρο βοηθά το παιδί να εκφραστεί, να επικοινωνήσει, να εκτονωθεί, να βιώσει αλλά και να γνωρίσει και να μάθει. Μέσα από το θεατρικό παιχνίδι ο μαθητής συγκινείται και συγκινεί ως θεατής και ως συμμετέχων. Κι αυτό είναι γνωστό ανά

τους αιώνες και τον κόσμο, γι' αυτό άλλωστε η εμφάνιση του θεάτρου «σημάδεψε» την εξέλιξη κάθε πολιτισμού.

Δυστυχώς στην Ελλάδα η θεατρική παιδεία του μαθητή είναι από τα πολλά εκείνα θέματα τα οποία η πολιτεία αφήνει εδώ και δεκαετίες στο «έλεος του θεού» αλλά και στην καλή θέληση των εκπαιδευτικών. Αυτοί με τη σειρά τους, τις περισσότερες φορές αδυνατούν να προσφέρουν αυτό για το οποίο ουδέποτε διδάχτηκαν οτιδήποτε, αφού και η μοναδική, σοβαρή και κεντρικά κατευθυνόμενη προσπάθεια που έγινε για να μάθουν οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν το θέατρο στο μάθημά τους σταμάτησε εν τη γενέσει της, χωρίς καμία εξήγηση της αιτίας (Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης). Επίσης, πολλές φορές θεωρείται ότι χάνεται μάθημα όταν οι μαθητές ασχολούνται με το θεατρικό παιχνίδι, αφού και οι ίδιοι μεγαλωμένοι σε ένα περιβάλλον όπου η τηλεόραση «ισοπέδωσε» την καλλιτεχνική έκφραση και αλλοίωσε το πολιτισμικό γίνεσθαι της ελληνικής κοινωνίας έχουν μάθει να θεωρούν τη δραματοποίηση του μαθήματος ευκαιρία για εκτόνωση και γελοίες συμπεριφορές. Επιπλέον, οι γνώσεις για το θέατρο που έχουν οι μαθητές είναι ελάχιστες και σίγουρα σε λανθασμένη κατεύθυνση, αφού αν τους ρωτήσει κανείς τι θεωρούν θέατρο, οι απαντήσεις που θα λάβει θα είναι αποκαρδιωτικές.

Η μετάταξη εκπαιδευτικών Θεατρικής Αγωγής από τη Β/θμια στην Α/θμια Εκπαίδευση και η ένταξη του μαθήματος της Θεατρικής Αγωγής στο σχολικό πρόγραμμα μπορεί να υποστηρίξει κάποιος ότι είναι ένα καλό ξεκίνημα και στη σωστή κατεύθυνση. Δεν είναι όμως αρκετό. Το ελληνικό σχολείο χρειάζεται να «ξεπεράσει τον εαυτό του», για να μπορέσουμε, όπως χαρακτηριστικά γράφει ο Κώστας Αξελός «ίσως να αφυπνίσουμε τα παιδιά στρέφοντάς τα στο ίδιο το παιχνίδι, που ενοικεί σε κάθε τι: δείχνοντάς τους πως τα πάντα υπόκεινται σε κανόνες, κι ακόμη μαθαίνοντάς τους πως τα παιχνίδια δεν είναι αμετάβλητα. Μαθαίνω στο παιδί να παίζει ποιητικά, σύμφωνα με κανόνες, σημαίνει ότι το παιδί συνηθίζει να αμφισβητεί τους κανόνες, να τους μεταμορφώνει».

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Μέσα από το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές:

- να μάθουν τι είναι θέατρο, καθώς και βασικά στοιχεία που έχουν σχέση με αυτό, όπως η εξέλιξή του, οι συντελεστές του κλπ.
- να εκτιμήσουν την τέχνη του θεάτρου και να αναπτύξουν κριτική ικανότητα μέσα από αυτήν, που θα τα βοηθήσει στη μετέπειτα πορεία και εξέλιξή τους
- να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που εμπεριέχει η θεατρική τέχνη και έχουν να κάνουν με τον τρόπο ομιλίας, απαγγελίας, ορθοφωνίας και επιτονισμού
- να πληροφορηθούν για ορισμένες μεγάλες μορφές του ελληνικού αλλά και του παγκόσμιου θεάτρου, αλλά και για γνωστά θέατρα ανά την Ελλάδα και τον κόσμο
- να δουν τα βήματα για το στήσιμο μιας παράστασης με απώτερο σκοπό την εφαρμογή τους σε μια μαθητική παράσταση
- να αντιληφθούν τη διαδικασία με την οποία μπορεί κάποιος να σπουδάσει και να γίνει ηθοποιός

Γνώσεις για τη γλώσσα

Μέσα από το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές:

- να καλλιεργήσουν τον (ψηφιακό) γραπτό τους λόγο, δημιουργώντας κείμενα
- να εξοικειωθούν με την οργάνωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα
- να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα γλωσσικά χαρακτηριστικά του θεατρικού λόγου
- να γνωρίσουν το βασικό λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στο θέατρο
- να είναι σε θέση να γράφουν τις σκέψεις τους ως μια κριτική για θέατρο
- να αναπτύξουν το λεξιλόγιο και τα εκφραστικά τους μέσα (προφορικός λόγος, γλώσσα του σώματος)

- να δημιουργήσουν ορισμούς για ένα σταυρόλεξο

Γραμματισμοί

Μέσα από το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές:

- να μάθουν τον τρόπο άντλησης πληροφοριών από το διαδίκτυο και να εξοικειωθούν με την πρόσβαση σε συγκεκριμένους ιστότοπους
- να μάθουν να αναζητούν την ερμηνεία των λέξεων με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών
- να μάθουν να φτιάχνουν ταινίες με το πρόγραμμα διαχείρισης και επεξεργασίας βίντεο Moviemaker
- να εξοικειωθούν με λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων
- να εξοικειωθούν με λογισμικό επεξεργαστή κειμένου και δη με τη χρήση ορισμένων από τα εργαλεία που διαθέτει
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια
- να μάθουν να διαχειρίζονται αρχεία και κείμενο σε περιβάλλον Wiki
- να δημιουργούν σταυρόλεξο σε ανάλογο ψηφιακό περιβάλλον
- να τοποθετούνται κριτικά απέναντι σε θεατρικά έργα και να είναι σε θέση να τα αξιολογούν

Διδακτικές πρακτικές

Οι κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για να υλοποιηθεί το συγκεκριμένο σενάριο είναι η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και η σταδιακή ανακάλυψη και εμπέδωση της γνώσης. Η χρήση των ερωτήσεων για την εξωτερίκευση της βιωματικής και την εκμαίευση της προγενέστερης γνώσης των μαθητών αλλά και ο καταγιτισμός ιδεών και ερεθισμάτων αποτελούν τα χαρακτηριστικά στα οποία θα βασιστεί ο εκπαιδευτικός για την εκπλήρωση των στόχων του σεναρίου. Επίσης, η προσέγγιση ενός τόσο «ευαίσθητου» θέματος όπως είναι το θέατρο, προϋποθέτει καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση. Περισσότερα όμως μπορεί να διακρίνει κάποιος διαβάζοντας τα

στάδια και την πορεία διδασκαλίας (βλ. κεφ. Ε. Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης.)

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η εφαρμογή του σεναρίου θα μπορούσε να ξεκινήσει μετά το τέλος της υποενότητας «Μια σχολική παράσταση στο δάσος» της 15ης ενότητας του σχολικού βιβλίου «Γλώσσα Στ΄ Δημοτικού», με τίτλο *Κινηματογράφος - Θέατρο*. Επίσης, θα μπορούσε να είναι η συνέχεια μια θεατρικής παράστασης που θα παρακολουθήσουν οι μαθητές και έτσι να «εκμεταλλευτεί» ο εκπαιδευτικός τη συγκυρία. Βέβαια, η καλύτερη αφορμή για να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με το θέατρο θα ήταν η «ανάγκη» να προετοιμαστούν οι μαθητές της Στ΄ τάξης για μια παράσταση στην (καθιερωμένη) γιορτή λήξης της σχολικής χρονιάς - αποχαιρετισμού της Στ΄ τάξης.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σχεδόν σε όλα τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών αλλά και σε αυτά των διαθεματικών δραστηριοτήτων το θέατρο και δη το θεατρικό παιχνίδι κατέχουν εξέχοντα ρόλο, μιας και θεωρείται αποτελεσματικό μέσο μάθησης και μετασχηματισμού της γνώσης. Ήδη από την Δ΄ τάξη οι μαθητές συναντούν την έννοια του θεάτρου καθώς και όλα τα συναφή με αυτό, και σε αρκετές περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί παροτρύνονται να χρησιμοποιούν το θεατρικό παιχνίδι στη διδασκαλία τους. Με αυτόν τον τρόπο έφτασε πλέον η «επιθυμία» για ένταξη του θεάτρου στην εκπαιδευτική διαδικασία να εξελιχθεί σε αναγκαιότητα ένταξης του θεάτρου στην εκπαίδευση.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες στο έπακρο, αφού με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών, ψηφιακών εγκυκλοπαιδειών αλλά και του διαδικτύου γενικότερα, οι μαθητές θα συλλέξουν, θα καταγράψουν και θα επεξεργαστούν τις

πληροφορίες σε επεξεργαστή κειμένου. Επίσης, οι μαθητές θα αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα διαχείρισης και επεξεργασίας βίντεο Moviemaker, ένα λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων, αλλά και ένα πρόγραμμα δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών. Όλο το παραγόμενο υλικό θα αναρτηθεί και θα οργανωθεί σε Wiki που θα δημιουργηθεί γι' αυτόν τον λόγο.

Κείμενα

Σχολικά και άλλα βιβλία

«Θεατρική Αγωγή Ε' και Στ' Δημοτικού», [εξώφυλλο](#), [παράρτημα](#), [Ενότητα 15](#) *Η θεατρική παράσταση*

[«Βλέπω τον σημερινό κόσμο: Δημιουργικές – διαθεματικές δραστηριότητες για την Ευέλικτη Ζώνη του Δημοτικού Σχολείου»](#), κεφάλαιο *Θέατρο και ζωή* (σ. 103-107), Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2001.

[«Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Α' - Στ' Δημοτικού»](#), βιβλίο για τον δάσκαλο, σ. 107, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2007.

Θωμαδάκη, Μ. 1993. [«Σημειωτική του ολικού θεατρικού λόγου»](#), Δομός.

Ιστοσελίδες

[«Θέατρο - θεατρική Παιδεία»](#), Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, εκπαιδευτικό υλικό για τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων

[«Παγκόσμια ιστορία θεάτρου»](#), από την ιστοσελίδα www.mytheatro.gr

[«Η διαχρονικότητα της τραγωδίας»](#), από την εφημερίδα [Ριζοσπάστης](#)

[«Τα 10+1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#), από την ιστοσελίδα www.cosmo.gr

[«Δραματική Σχολή»](#), από τον ιστότοπο του Εθνικού Θεάτρου [«Σημειολογία του θεατρικού λόγου»](#), αναρτήσεις σε φόρουμ των φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Μαθησιακά αντικείμενα από το Φωτόδεντρο

[«Θέατρο Νο»](#), βίντεο στη συλλογή *Μουσική*

«[Βιογραφικά στοιχεία για τον Σαίξπηρ](#)», από τη συλλογή *Βίντεο Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης*

«[Συνέντευξη με ειδικό \(οι επιδράσεις\)](#)», από τη συλλογή *Βίντεο Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης*

«[Η άνθηση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου](#)», από τη συλλογή *Βίντεο Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης*

«[Η μέθοδος Στανισλάβσκι/εισαγωγή στον Τσέχοφ](#)», από τη συλλογή *Βίντεο Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης*

«[Σύγχρονα ελληνικά θέατρα](#)», κείμενα από τη συλλογή *Μελέτη Περιβάλλοντος*

«[Αρχαία ελληνικά θέατρα](#)», κείμενα από τη συλλογή *Μελέτη Περιβάλλοντος*

«[Θέατρο - Κουίζ](#)», κουίζ από τη συλλογή *Μελέτη Περιβάλλοντος*

«[Εικονική περιήγηση στο θέατρο της Επιδαύρου](#)», από τη συλλογή *Πολυχάρτες*

Βίντεο

«[Windows Moviemaker οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά](#)», αναρτημένο από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου

«[Πώς να κατεβάσω και να εγκαταστήσω το Windows Moviemaker](#)» αγνώστου

«[Ο Ηθοποιός](#)», από τον δίσκο *Οδός Ονείρων*, στίχοι-μουσικοί: Μ. Χατζιδάκις, ερμηνεία: Δ. Χορν, 1962.

«[Αρχαία Δωδώνη](#)», από τη σειρά *Αρχαιολογικές Ξεναγήσεις*, στο Ψηφιακό Αρχείο ΕΡΤ

«[Αρχαίοι Φίλιπποι](#)», από τη σειρά *Αρχαιολογικές Ξεναγήσεις*, στο Ψηφιακό Αρχείο ΕΡΤ

Ψηφιακά περιβάλλοντα

[Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας](#)

[Βικιπαίδεια](#)

[Βικιλεξικό](#)

Περιβάλλον δημιουργίας Wiki : [PbWorks](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση: Η ταυτότητα και η γλώσσα του θεάτρου - 4 ώρες

Οι μαθητές με κάποια από τις αφορμές που αναφέρονται στην [αφετηρία](#) θα ξεκινήσουν σε πρώτη φάση να μάθουν βασικά πράγματα για το θέατρο καθώς και για διάφορα ζητήματα που το αφορούν. Για τον λόγο αυτόν, και χωρισμένοι σε ομάδες, θα ανοίξουν το [1ο φύλλο εργασίας](#), σύμφωνα με το οποίο κατ' αρχάς επισκέπτονται τη [Βικιπαίδεια](#), για να δουν τι είναι το θέατρο, αλλά και πολλά και διαφορετικά κριτήρια κατηγοριοποίησής του σε είδη. Παρατηρώντας τα γραφόμενα θα έχουν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν ορισμένα χαρακτηριστικά του θεάτρου, αφού με βάση αυτά γίνεται ο οποιοσδήποτε διαχωρισμός ή/και ταξινόμηση. Τα αποτελέσματα αυτής της αναγνώρισης οι μαθητές θα τα καταγράψουν σε φύλλο χαρτί ή σε ένα αρχείο επεξεργαστή κειμένου. Εκεί θα καταγράφουν από εδώ και στο εξής οτιδήποτε σημαντικό θα συναντήσουν στη συνέχεια.

Αμέσως μετά οι μαθητές επισκέπτονται τον ιστότοπο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, για να διαβάσουν στο ηλεκτρονικό βιβλίο «[Θέατρο - θεατρική Παιδεία](#)» (εκπαιδευτικό υλικό για τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων) για το τι είναι θέατρο, έτσι ώστε να δουν και μια άλλη άποψη. Σε αυτήν την ιστοσελίδα εκτός από τον διαφορετικό ορισμό για το θέατρο, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να μάθουν την ετυμολογία της λέξης, αλλά και να αντιληφθούν και την πολυσημία της, διαβάζοντας τις σημασίες που μπορεί να έχει η λέξη θέατρο στην ελληνική γλώσσα. Για να εξετάσουν οι μαθητές λεξιλογικά περισσότερο τη λέξη «θέατρο», μεταβαίνουν στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) και αναζητούν τη λέξη. Εκεί θα διαβάσουν εκτός από τις πολλές σημασίες που, όπως διαπίστωσαν ήδη, έχει η λέξη, και ορισμένα παραδείγματα με σκοπό να κατανοήσουν καλύτερα τη λεξικολογική διάσταση του θεάτρου. Επειδή το [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) δεν εξελίσσεται, ίσως θα ήταν χρήσιμο να επισκεφθούν οι μαθητές το διαδικτυακό [Βικιλεξικό](#), για να αναζητήσουν εκεί ενδεχομένως περισσότερες πληροφορίες.

Κατόπιν, οι μαθητές με στόχο να μάθουν την εξέλιξη του θεάτρου στους αιώνες μιας και γνωρίζουν ότι η εμφάνισή του τοποθετείται στην αρχαία Αθήνα, επισκέπτονται ιστοσελίδα και διαβάζουν για την [«Παγκόσμια ιστορία του θεάτρου»](#). Ο εκπαιδευτικός ίσως χρειαστεί σε αυτό το σημείο να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν τα γραφόμενα στην ιστοσελίδα, αφού υπάρχουν λέξεις ενδεχομένως άγνωστες σε αυτούς, όπως «ρεαλισμός», «ψευδαίσθηση», «παρεισέφρησαν» κλπ. και να τους παροτρύνει να αναζητήσουν τις λέξεις στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#). Μετά από αυτό οι μαθητές είναι σε θέση να καταγράψουν τις σκέψεις τους για την εξέλιξη του θεάτρου. Αμέσως μετά επισκέπτονται τον ιστότοπο της εφημερίδας «Ριζοσπάστης», για να αντιληφθούν για ποιον λόγο οι τραγωδίες είναι διαχρονικές και παρουσιάζονται ακόμη έως σήμερα, αφού διαβάσουν το άρθρο [«Η διαχρονικότητα της τραγωδίας»](#), και συγκεκριμένα την πρώτη παράγραφο.

Στη συνέχεια, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν ορισμένα από τα θέατρα του κόσμου, όπως το ιαπωνικό [NO](#) (βλέποντας και ένα σχετικό με αυτό [βίντεο](#)), το [Broadway](#), και να μάθουν για τον [Σαίξπηρ](#) και τις [επιδράσεις](#) της τέχνης του στο σύγχρονο θέατρο. Έτσι, οι μαθητές κατανοούν ότι το θέατρο είναι παγκόσμιο και ότι τα χαρακτηριστικά του ποικίλουν από πολιτισμό σε πολιτισμό, εκφράζοντας κάθε φορά και αντανακλώντας το κοινωνικό γίγνεσθαι. Ενδεχομένως σε αυτό το σημείο θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να προτρέψει τους μαθητές να δουν και άλλες τεχντροπίες και ιδιαιτερότητες σε άλλα θέατρα, όπως το κινεζικό, το ινδικό κλπ., αλλά και να θαυμάσουν [«Τα 10+1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#), στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το θέατρο «Απόλλων» στη Σύρο, που θα συναντήσουν αμέσως μετά. Επίσης, θα ήταν σκόπιμο οι αλλοδαπής καταγωγής μαθητές να καταθέσουν την άποψή τους για τη θεατρική πραγματικότητα της χώρας καταγωγής των γονιών τους, ρωτώντας στο σπίτι όποιον θα μπορούσε να βοηθήσει και να παρουσιάσουν την επόμενη μέρα τις πληροφορίες στην ολομέλεια.

Στη συνέχεια, οι μαθητές βλέπουν στο Φωτόδεντρο ορισμένα από τα [σύγχρονα ελληνικά θέατρα](#), όπως το Εθνικό Θέατρο, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά κλπ., και

διαβάζουν λίγες και σημαντικές πληροφορίες για το καθένα με σκοπό να πάρουν μια ιδέα για τη σύγχρονη θεατρική πραγματικότητα της Ελλάδας. Στο ίδιο περιβάλλον μπορούν επίσης οι μαθητές να γνωρίσουν τρία [αρχαία ελληνικά θέατρα](#), (Δωδώνης, Επιδαύρου, Φιλίππων) και να ξεναγηθούν στην [Επίδαυρο](#), στη [Δωδώνη](#) και στους [αρχαίους Φιλίππους](#), ολοκληρώνοντας με αυτόν τον τρόπο την περιήγησή τους.

Η απόκτηση συγκεκριμένων γνώσεων για το θέατρο αλλά και η ενασχόληση των μαθητών με τις γλωσσικές δραστηριότητες που προβλέπονται, αποτελούν τους βασικούς άξονες αξιολόγησης των μαθητών.

Β' φάση: Πρόσωπα και συντελεστές του θεάτρου - 4 ώρες

Σε αυτήν τη φάση οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες όπως και στην προηγούμενη φάση, και με τη βοήθεια του [2ου φύλλου εργασίας](#), θα γνωρίσουν ορισμένα πρόσωπα του ελληνικού και του παγκόσμιου θεάτρου, τα οποία επηρέασαν την εξέλιξη της θεατρικής τέχνης το καθένα με τον τρόπο του. Το έναυσμα δόθηκε στην προηγούμενη φάση, στη διάρκεια της οποίας οι μαθητές πήραν μια ιδέα για τον Σαίξπηρ και τις επιδράσεις του στο παγκόσμιο θέατρο. Μια πρώτης τάξεως αφορμή μπορεί να δώσει το [εξώφυλλο](#) του βιβλίου της Θεατρικής Αγωγής Ε' - Στ' Δημοτικού, στο οποίο απεικονίζονται η Έλλη Λαμπέτη και ο Κάρολος Κουν. Έτσι, οι μαθητές, με στόχο να γνωρίσουν ποιος ήταν ο Κάρολος Κουν αλλά και για να μάθουν και για άλλους «θεατράνθρωπους», επισκέπτονται στο ίδιο βιβλίο το [Παράρτημα 2](#). Με βάση αυτά που θα αντικρίσουν, τους προτείνεται να χωρίσουν τα πρόσωπα σε αρχαίους και σε σύγχρονους θεατρικούς συγγραφείς με σκοπό να αποκτήσουν βασικές γνώσεις γι' αυτά τα πρόσωπα. Αν κρίνει ο εκπαιδευτικός ότι χρειάζεται, μπορεί να εστιάσει περισσότερο σε κάποιο από αυτά τα πρόσωπα, προβάλλοντας κάποιο ή κάποια από τα κατατοπιστικά βίντεο που υπάρχουν στο Φωτόδεντρο και αναφέρονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και στις τεχνικές που χρησιμοποίησαν τα πρόσωπα αυτά (βλέπε [Άλλες εκδοχές](#)). Αυτό που ανεπιφύλακτα προτείνεται να παρακολουθήσουν οι

μαθητές είναι το βίντεο [«Η άνθηση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου»](#), στο οποίο θα καταλάβουν και τι πρέσβευε ο Κάρολος Κουν.

Στο θέατρο όμως δεν υπάρχουν μόνο οι συγγραφείς των έργων, οι σκηνοθέτες και οι ηθοποιοί. Εξηγείται στους μαθητές ότι για να προκύψει μια θεατρική παράσταση είναι απαραίτητο να εργαστεί μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων εκτός αυτών. Με σκοπό να γνωρίσουν οι μαθητές όλους τους «άλλους» που συμμετέχουν σε μια παράσταση, επισκέπτονται -εκ νέου- τον ιστότοπο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και στο ίδιο ηλεκτρονικό βιβλίο, αφού διαβάσουν για τον ηθοποιό και τον σκηνοθέτη, διαβάζουν παρακάτω το [«\(δ\) Τα πρόσωπα: η ενσάρκωση του θεάτρου»](#). Κατόπιν οι μαθητές διαβάζουν για τις [«άλλες τέχνες στην υπηρεσία του θεάτρου»](#). Διαβάζουν, δηλαδή, για τη σκηνογραφία, την ενδυματολογία, τη χορογραφία και γενικότερα την κινησιολογία, τη μουσική, τον φωτισμό αλλά και για τη συμβολή -τα τελευταία χρόνια- των νέων τεχνολογιών στο στήσιμο μιας παράστασης. Ενδεχομένως ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να διερευνήσει τις πρότερες γνώσεις των μαθητών για όλα τα παραπάνω, ζητώντας από αυτούς να αναφέρουν αν και τι γνωρίζουν σχετικά.

Μία ακόμη χρήσιμη και ουσιαστική πρόταση θα μπορούσε να είναι η παρακολούθηση μιας πρόβας ενός θεατρικού έργου και η ταυτόχρονη ομιλία και συζήτηση από τον σκηνοθέτη για όλους τους συντελεστές. Έτσι, όλη αυτή η σπουδή θα ήταν μια ζωντανή και βιωματική διαδικασία, που λογικά θα προσέφερε τα βέλτιστα στους μαθητές. Εναλλακτικά θα μπορούσε να επισκεφθεί το σχολείο ένας σκηνοθέτης και να εξηγήσει στους μαθητές την προετοιμασία μιας θεατρικής παράστασης και την ανάλογη συνεισφορά του καθενός στο «ανέβασμά» της. Και στις δύο περιπτώσεις, είτε στη ζωντανή παρακολούθηση της πρόβας, είτε στην «αφήγηση» του σκηνοθέτη στο σχολείο, οι μαθητές καταγράφουν τις σημαντικότερες πληροφορίες οργανώνοντας με αυτόν τον τρόπο τις σκέψεις και τις γνώσεις τους. Το πιο πιθανό είναι οι μαθητές να ρωτήσουν τον σκηνοθέτη: «πώς μπορεί κάποιος να γίνει ηθοποιός;». Οι μαθητές μπορούν επίσης να δουν τη διαδικασία επισκεπτόμενοι

τον ιστότοπο του Εθνικού Θεάτρου για να μάθουν τις διαδικασίες εισαγωγής ενός υποψηφίου στη [Δραματική Σχολή](#), αλλά και για να γνωρίσουν το Εθνικό Θέατρο, έστω μέσω διαδικτύου.

Για να μπορέσουν να επιτύχουν την καλύτερη δυνατή αφομοίωση των θεατρικών πληροφοριών και το ανάλογο λεξιλόγιο, μεταβαίνουν στο βιβλίο Θεατρικής Αγωγής της Ε΄- Στ΄ τάξης, αλλά αυτήν τη φορά στο [Παράρτημα Ι](#), και διαβάζουν για τη «γλώσσα του θεάτρου». Έτσι, οι μαθητές θα μάθουν λέξεις και έννοιες, όπως «η αυλαία», «η σκηνή», «ο ρόλος», «το ύφος», από καθαρά θεατρική άποψη. Αυτές οι έννοιες μαζί με αυτές που θα προκύψουν, αν οι μαθητές πληκτρολογήσουν στη [«Σύνθετη αναζήτηση»](#) του Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής στο «ερμήνευμα» τη λέξη «θέατρο», μπορούν να αποτελέσουν τις λέξεις και τους ορισμούς για τη δημιουργία σταυρόλεξου με θεατρικούς όρους από την κάθε ομάδα. Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα λύνει το σταυρόλεξο των άλλων ομάδων και έρχεται σε επαφή με τους διαφορετικούς ορισμούς που ενδεχομένως χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν τις ίδιες -πιθανόν- λέξεις.

Το περιεχόμενο αυτών των σταυρόλεξων αλλά και η γενικότερη συμμετοχή των μαθητών στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων θα αποτελέσουν τον βασικό κορμό της αξιολόγησης τόσο των μαθητών όσο και του παρόντος σεναρίου, για το αν η εφαρμογή του προσφέρει νέους γραμματισμούς και γνώσεις στους μαθητές.

Γ΄ φάση: Οι αισθήσεις, η έκφραση και τα αισθήματα του θεάτρου - 4 ώρες

Σε αυτήν τη φάση οι μαθητές είναι καιρός να ασχοληθούν και να επεξεργαστούν πιο εκλεπτυσμένα χαρακτηριστικά της θεατρικής τέχνης, όπως η έκφραση, ο ιδιαίτερος λόγος του θεάτρου, οι αισθήσεις που αναδύονται και τα συναισθήματα που προκαλούνται. Έτσι, σύμφωνα με το [3ο φύλλο εργασίας](#), καταρχάς οι μαθητές καλούνται να καταγράψουν σε πρόγραμμα δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών ελεύθερα και αυθόρμητα τις φράσεις που τους έρχονται στο μυαλό ακούγοντας τη λέξη «θέατρο». Γι' αυτό δημιουργούν ένα αρχείο, στο κέντρο του οποίου υπάρχει η

ερώτηση: «τι νιώθω και σκέφτομαι, όταν ακούω τη λέξη «θέατρο», και γύρω-γύρω θα αποτυπώσουν τη συναισθηματική τους «άποψη» γι' αυτό, έτσι ώστε να συνειδητοποιήσουν τα «υψηλά» αισθήματα που περικλείει το θέατρο.

Σε αυτό το σημείο, και σε συνέχεια της παρακολούθησης πρόβας της θεατρικής παράστασης που προαναφέρθηκε στη Β' φάση ή την επίσκεψη του σκηνοθέτη στο σχολείο, θα φροντίσει ο εκπαιδευτικός να προσθέσει και ενός είδους συναισθηματική φόρτιση (αναλόγως και του ύφους της παράστασης) και στις δύο περιπτώσεις. Στην περίπτωση της πρόβας θα μπορούσαν οι μαθητές να καταγράψουν τα συναισθήματά τους ταυτόχρονα με άλλου είδους σημειώσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη φάση του σεναρίου ή να τονίσει με ιδιαίτερο και θεατρικό τρόπο ο σκηνοθέτης τον πλούτο των συναισθημάτων που χαρακτηρίζουν την ενασχόληση με το θέατρο, με τη συμμετοχή κάποιου είτε ως πομπού είτε ως δέκτη των μηνυμάτων. Για να τονιστεί περισσότερο το συναίσθημα, ζητείται από τους μαθητές να αναζητήσουν εικόνες σχετικές με το θέατρο κατάλληλες να πλαισιώσουν τον «[Ηθοποιό](#)» του Μάνου Χατζηδάκι, με τη σπαρακτική ερμηνεία του Δημήτρη Χορν.

Το υλικό που θα συλλεχθεί μπορεί να γίνει μια ταινία μικρού μήκους, αφού προσεχθεί ιδιαίτερα από τους μαθητές ο συγχρονισμός μουσικής-εικόνων, σε ανάλογο πρόγραμμα για τη δημιουργία βίντεο, όπως το moviemaker, ή να αξιοποιήσουν οι μαθητές όλα τα στοιχεία για τη δημιουργία ενός άλμπουμ φωτογραφιών σε πρόγραμμα παρουσιάσεων.

Όμως, εκτός από το συναίσθημα και τις αισθήσεις, το θέατρο εμπεριέχει μια μορφή λόγου με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, άξια μελέτης και εμβάθυνσης. Αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία για τη σημειολογία του θεατρικού λόγου μπορούν οι μαθητές να δουν στο φόρουμ των φοιτητών της [Φιλοσοφικής Σχολής](#) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην ιστοσελίδα, αμέσως μετά από κάποια σχόλια που διατυπώνουν για τις εξετάσεις του μαθήματος ορισμένες φοιτήτριες, σε ένα από αυτά αναφέρεται με κατατοπιστικότατο και κατάλληλο τρόπο για την περίπτωση μαθητών της Στ' τάξης τι ακριβώς πρέπει να έχουν διαβάσει για να περάσουν το μάθημα. Έτσι, οι μαθητές

μαθαίνουν για τα αξιώματα θεατρολογίας, για τις κατηγορίες, για τα παραγωγιστικά στοιχεία κλπ. με πλήθος εύστοχων πληροφοριών διατυπωμένων με απλό τρόπο. Βεβαίως, δε θα ήταν σωστό να επαναπαυθούν οι μαθητές στις πληροφορίες ενός φοιτητικού φόρουμ, γι' αυτό ίσως θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει το βιβλίο της Μαρίκας Θωμαδάκη με τίτλο [«Σημειωτική του ολικού θεατρικού λόγου»](#), έτσι ώστε ο εκπαιδευτικός να διαβάζει και από αυτό, για να είναι βάσιμες οι πληροφορίες που αναφέρονται στο φόρουμ. Με αφορμή όλα αυτά οι μαθητές μπορούν, στη συνέχεια, να δοκιμάσουν οι ίδιοι να εφαρμόσουν πολλά από τα στοιχεία που έχουν διαβάσει και συζητήσει μεταξύ των ομάδων αλλά και στην ολομέλεια.

Κατόπιν, προτείνουμε στους μαθητές να προετοιμαστούν για μια δική τους παράσταση, για να βιώσουν στην πράξη όλα αυτά που «ανακάλυψαν» προηγουμένως. Για να πειστούν οι μαθητές για την αξία της Θεατρικής Αγωγής, αλλά και για να καταλάβουν πόσο σπουδαίο είναι αυτό, τους προτείνουμε να επισκεφθούν το βιβλίο «Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Α΄- Στ΄ Δημοτικού, Βιβλίο Δασκάλου», και να διαβάσουν σχετικά στη [σελίδα 107](#). Στη σελίδα αυτή επίσης μπορούν οι μαθητές να μάθουν για το ομαδικό πνεύμα εργασίας, που είναι απαραίτητο, ώστε να οργανωθεί και να στηθεί μια παράσταση.

Για να δουν οι μαθητές (και χρονικά) πώς εξελίσσεται μια παράσταση, επισκέπτονται το βιβλίο της Θεατρικής Αγωγής Ε΄- Στ΄ Δημοτικού στο Ψηφιακό Σχολείο και διαβάζουν τα [βήματα](#) για μια θεατρική παράσταση και τις ενέργειες που πρέπει να μεσολαβήσουν. Έτσι, είναι ικανοί να ετοιμάσουν την παράστασή τους και να την παρουσιάσουν στο κοινό.

Σε αυτήν τη φάση είναι δύσκολο ενδεχομένως να αξιολογηθεί η προσφορά του σεναρίου σε όλες του τις διαστάσεις. Έτσι, μένει να δει κανείς κατά πόσο άλλαξε η στάση των μαθητών απέναντι στην ουσία του θεάτρου και στα βαθύτερα νοήματά του.

4^η φάση: Το Wiki του θεάτρου - 2 ώρες

Οι μαθητές τελειώνοντας τη διαδικασία καλό θα ήταν να αναρτήσουν σε ένα Wiki, που θα έχει δημιουργήσει γι' αυτόν τον σκοπό από πριν ο εκπαιδευτικός και το έχει αφήσει κενό, ώστε οι μαθητές ελεύθερα να το «στολίσουν» με όλα τα στοιχεία που συνέλεξαν σε όλες τις φάσεις του σεναρίου. Εννοείται ότι εκεί θα βάλουν τις εικόνες που έχουν αλιεύσει από το διαδίκτυο, βιογραφικά στοιχεία σπουδαιών ανθρώπων του θεάτρου, τα βίντεο που θα έχουν δημιουργήσει και οτιδήποτε άλλο φανταστούν, εμπνευστούν και θελήσουν να κοινοποιήσουν. Στην περίπτωση που οι μαθητές δεν είναι εξοικειωμένοι με τη διαχείριση περιβάλλοντος Wiki, μπορεί να αφιερωθεί και μία διδακτική ώρα επιπλέον. Οι μαθητές προτείνεται να ορίσουν το Wiki «ανοικτό» και προσβάσιμο για όποιον έχει τον υπερσύνδεσμο ή απλώς τον ενδιαφέρει να αξιολογήσει και να δει τη δημιουργικότητα των μαθητών. Αρκεί να τον κοινοποιήσουν οι μαθητές με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς κάθε ενδιαφερόμενο.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Επισκεφθείτε τη [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολογήστε στο πλαίσιο αναζήτησης τη λέξη «θέατρο».

Καταγράψτε σε χαρτί ή έγγραφο επεξεργαστή κειμένου τα χαρακτηριστικά του θεάτρου όπως φαίνονται στην κατηγοριοποίηση. Από εδώ και στο εξής θα καταγράφετε οτιδήποτε αξιοσημείωτο και ενδιαφέρον συναντήσετε, όπως για παράδειγμα στοιχεία του θεατρικού λόγου, τους συντελεστές μιας παράστασης, τη συνεισφορά των άλλων τεχνών στο θέατρο κλπ.

Δραστηριότητα 2

Μεταβείτε στον ιστότοπο του [Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης](#), για να διαβάσετε τι είναι το θέατρο, από πού προέρχεται η λέξη και πώς χρησιμοποιείται στον καθημερινό λόγο. Δείτε τις ίδιες σχεδόν ερμηνείες της λέξης, αλλά και παραδείγματα με αυτές στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#). Επισκεφθείτε και το [Βικιλεξικό](#) για να ελέγξετε μήπως προστέθηκε κάτι σε αυτά που διαβάσατε.

Δραστηριότητα 3

Δείτε την [εξέλιξη του θεάτρου](#) στους αιώνες και καταγράψτε τις σκέψεις σας. Αν δυσκολεύεστε με κάποιες από τις λέξεις, αναζητήστε τη σημασία τους στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#). Επισκεφθείτε μία ιστοσελίδα, για να διαβάσετε για τη «[διαχρονικότητα της τραγωδίας](#)», έτσι ώστε να αντιληφθείτε γιατί δίνονται παραστάσεις αρχαίων τραγωδιών έως σήμερα.

Δραστηριότητα 4

Το θέατρο είναι παγκόσμιο και διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα. Διαβάστε για ένα είδος ιαπωνικού θεάτρου, το [NO](#) (και δείτε ένα σχετικό [βίντεο](#)), αλλά και τι είναι το

[Broadway](#) επίσης. Μάθετε ποιος ήταν ο [Σαίξπηρ](#) και ποιες οι [επιδράσεις](#) του έργου του, αλλά και τα χαρακτηριστικά της τέχνης του.

Δραστηριότητα 5

Θαυμάστε [«Τα 10+1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#), στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το θέατρο «Απόλλων» στη Σύρο, που θα συναντήσετε αμέσως μετά. Επίσης, οι αλλοδαπής καταγωγής μαθητές μπορούν να καταθέσουν την άποψή τους για τη θεατρική πραγματικότητα της χώρας καταγωγής των γονιών τους, ρωτώντας στο σπίτι όποιον θα μπορούσε να βοηθήσει και να παρουσιάσουν την επόμενη μέρα τις πληροφορίες τους στην ολομέλεια..

Δραστηριότητα 6

Μεταβείτε στο «Φωτόδεντρο» και δείτε μερικά [σύγχρονα ελληνικά θέατρα](#) αλλά και [αρχαία ελληνικά θέατρα](#). Περιηγηθείτε εικονικά στα αρχαία θέατρα της [Επιδαύρου](#), της [Δωδώνης](#), αλλά και των [Αρχαίων Φιλίππων](#) και διαπιστώστε πόσο καλά γνωρίζετε το θέατρο, απαντώντας σε ένα [«θεατρικό»](#) κουίζ.

2ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Παρατηρήστε το [εξώφυλλο](#) του βιβλίου της Θεατρικής Αγωγής. Ποιοι απεικονίζονται; Τι ξέρετε γι' αυτούς; Μεταβείτε στο [Παράρτημα 2](#) του βιβλίου, για να δείτε και άλλους «μεγάλους» του θεάτρου. Χωρίστε τους σε δύο κατηγορίες: τους αρχαίους και τους σύγχρονους.

Δραστηριότητα 2

Παρακολουθήστε το βίντεο [«Η άνθηση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου»](#) και μάθετε για τον Κάρολο Κουν. Καταγράψτε τη σκέψη σας γι' αυτόν τον μεγάλο σκηνοθέτη.

Δραστηριότητα 3

Θέατρο δε σημαίνει μόνο ηθοποιός και σκηνοθέτης. Καταγράψτε άλλους «επαγγελματίες» του θεάτρου. Δείτε στο ηλεκτρονικό βιβλίο που συναντήσατε προηγουμένως τους υπόλοιπους [συντελεστές](#) μιας παράστασης αλλά και πώς υπηρετούν οι [άλλες τέχνες](#) το θέατρο.

Δραστηριότητα 4

Επισκεφθείτε τον ιστότοπο του Εθνικού Θεάτρου και δείτε με ποια [διαδικασία](#) μπορείτε να γίνετε ηθοποιοί.

Δραστηριότητα 5

Μεταβείτε στο βιβλίο Θεατρικής Αγωγής της Ε΄- Στ΄ τάξης, αλλά αυτήν τη φορά στο [Παράρτημα I](#) και διαβάστε για τη «γλώσσα του θεάτρου». Στη [«Σύνθετη αναζήτηση»](#) του Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής πληκτρολογήστε στο «ερμήνευμα» τη λέξη «θέατρο».

Δραστηριότητα 6

Ανοίξτε το πρόγραμμα δημιουργίας σταυρόλεξων και δημιουργήστε η κάθε ομάδα ένα σταυρόλεξο με θεατρικούς όρους. Προσπαθήστε οι ορισμοί σας να είναι έξυπνοι, αλλά όχι πολύ δύσκολοι. Κατόπιν, η κάθε ομάδα λύνει τα σταυρόλεξα των άλλων.

3ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Ανοίξτε το πρόγραμμα δημιουργίας εννοιολογικού χάρτη. Βρείτε μια ωραία εικόνα και ως λεζάντα της και κεντρική ιδέα γράψτε: «τι νιώθω και τι σκέφτομαι, όταν ακούω τη λέξη «θέατρο».

Δραστηριότητα 2

Ακούστε ένα καταπληκτικό [«θεατρικό»](#) τραγούδι. Βρείτε εικόνες σχετικές στο διαδίκτυο και πλαισιώστε τις στο τραγούδι. Ο συγχρονισμός αυτών μπορεί να δημιουργήσει ένα βίντεο. Το Moviemaker είναι το κατάλληλο πρόγραμμα. Σε περίπτωση που δε γνωρίζετε καλά τα εργαλεία του, δείτε...

[Windows Moviemaker οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά](#)

[Πώς να κατεβάσω και να εγκαταστήσω το Windows Moviemaker](#)

Αν παρόλα αυτά, σας είναι δύσκολο, περιοριστείτε στο να δημιουργήσετε ένα άλμπουμ φωτογραφιών, ενσωματώνοντας και τον [«Ηθοποιό»](#), σε πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων.

Δραστηριότητα 3

Διαβάστε σε ένα φοιτητικό [φόρουμ](#) (μετά τα πρώτα σχόλια) ένα σχόλιο-πρόταση μιας φοιτήτριας στο οποίο περιέχονται ενδιαφέροντα στοιχεία για τη σημειολογία του θεατρικού λόγου. Προσπαθήστε να τα εκφράσετε με θεατρικό παιχνίδι.

Δραστηριότητα 4

Για να λάβετε σοβαρά υπόψη σας την ενασχόληση με το θέατρο, δείτε γιατί πρέπει οι μαθητές να παίζουν «θεατρικά» στο βιβλίο «Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Α΄ - Στ΄ Δημοτικού» και διαβάστε σχετικά στη [σελίδα 107](#).

Δραστηριότητα 5

Παρακολουθήστε διαβάζοντας στο βιβλίο της [Θεατρικής Αγωγής](#) πώς στήνεται μια θεατρική παράσταση από την αρχή. Θα χρειαστεί σίγουρα να ακολουθήσετε τα βήματα που προτείνονται, αν θέλετε να έχει επιτυχία η παράστασή σας.

Δραστηριότητα 6

Επισκεφθείτε το Wiki του θεάτρου και προσθέστε ό,τι θεωρείτε ενδιαφέρον και ωραίο. Αναρτήστε τις εικόνες που βρήκατε, τα βίντεο που φτιάξατε, και «κρεμάστε» οποιοδήποτε κείμενο θεωρείτε κατάλληλο.

Δραστηριότητα 7

Κοινοποιήστε με e-mail τον σύνδεσμο του Wiki σε ομάδες ανθρώπων (δάσκαλοι, φίλοι κλπ.), για να δείξετε αυτά που ανακαλύψατε.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί, αν θέλει κανείς να επεκταθεί περισσότερο, να εμπλουτιστεί με επιπλέον δραστηριότητες. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν οι μαθητές να ασκήσουν κριτική σε μια κανονική παράσταση εφόσον θα ήταν δυνατόν να παρακολουθήσουν κάποια. Επίσης, θα ήταν αρκετά διδακτικό και παιδαγωγικό οι μαθητές να συμμετείχαν σε ένα θεατρικό παιχνίδι έκφρασης με κορμό την αγάπη για το θέατρο και τα συναισθήματα που τρέφουν γι' αυτό. Ακόμα, θα μπορούσαν οι μαθητές να παίξουν ένα δικό τους θεατρικό παιχνίδι, το οποίο θα συνέγραφαν με βάση ένα πεζό κείμενο ή ένα απόσπασμα λογοτεχνικού κειμένου.

Μια ακόμα δύσκολη εκδοχή αποτελεί και η ανάμειξη του καθηγητή της Θεατρικής Αγωγής με συμβουλές για την ορθοφωνία και το στήσιμο των μαθητών, έτσι ώστε να αποκτήσουν θεατρικότητα στο παίξιμό τους.

Τέλος, θα ήταν δυνατόν, αν επιθυμούσε ο εκπαιδευτικός, να επεκτείνει τις βασικές πληροφορίες, τις οποίες βλέπουν οι μαθητές, όταν στη διάρκεια της Β' φάσης επισκέπτονται το Ψηφιακό Σχολείο και διαβάζουν για πρόσωπα του θεάτρου. Αυτό θα μπορούσε να γίνει με την παρακολούθηση των βίντεο που υπάρχουν στο Φωτόδεντρο και είναι σχετικά με τα πρόσωπα αυτά, όπως [«Η μέθοδος Στανισλάβσκι/εισαγωγή στον Τσέχοφ»](#), κ.ά.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το παρόν σενάριο δε θα δυσκολέψει τους μαθητές, όπως αναμένεται, ίσως χρειαστεί όμως ο εκπαιδευτικός που θα το εφαρμόσει να γνωρίσει σε μικρό χρονικό διάστημα αρκετά «εργαλεία». Γι' αυτό ίσως χρειαστεί να παραλείψει κάποιες δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ταινίας με MonieMaker, αν κρίνει ότι δεν επαρκεί ο χρόνος. Ακόμα, θα μπορούσαν όλα τα ενδιαφέροντα στοιχεία που θα προκύψουν από την καταγραφή των μαθητών να μην αναρτηθούν σε ειδικό Wiki, αν αυτό δυσκολεύει τη

διαδικασία, αλλά στο ιστολόγιο ή ιστοσελίδα της τάξης ή τουλάχιστον να δημιουργηθεί ένα άλμπουμ φωτογραφιών σε πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων.

Το θέμα και η ενασχόληση με το θέατρο σχεδόν πάντα ενθουσιάζει όλα τα παιδιά. Η ποικιλία των πληροφοριών, η δημιουργία των σταυρόλεξων, η ποικιλότητα και ποικιλόμορφη έκφρασή τους, είναι από τα στοιχεία εκείνα που προδικάζουν επιτυχία στην υλοποίηση μια διδακτικής πρότασης όπως η παρούσα. Από την άλλη, τα ιδιαίτερα λογισμικά που προϋποθέτουν τη σχετική εξοικείωση των μαθητών, πιθανόν δε θα δημιουργήσουν προβλήματα, μιας και οι μαθητές, ακόμα κι αν δεν είναι εξοικειωμένοι με κάποιο λογισμικό, δε δυσκολεύονται εντέλει να το εφαρμόσουν άμεσα και γρήγορα.

Κλείνοντας θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο εκπαιδευτικός θα πρέπει επίσης να προετοιμαστεί κατάλληλα όσον αφορά τα θεωρητικά θέματα γύρω από το θέατρο, έτσι ώστε να είναι λίγα εκείνα που δε γνωρίζει.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φραγκή, Μ. 2011. *Βασικό επιμορφωτικό υλικό Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης, τόμος β: ειδικό μέρος, «Αξιοποίηση των τεχνών στην Εκπαίδευση», [Η αξιοποίηση του θεάτρου στην Εκπαίδευση](#)*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Θωμαδάκη, Μ.1993. *Σημειωτική του ολικού θεατρικού λόγου*, Δοκός: Αθήνα.